

**РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ОБЩИНА КАСПИЧАН**

КМЕТ

телефон : +359 +05351 / 74 74

факс : +359 +05351 / 74 70

E-mail: obshtina@kaspichan.org

**REPUBLIC OF BULGARIA
MUNICIPALITY OF KASPICHAN**

Mayor's

Phone: +359 +05351 / 74 74

Fax: +359 +05351 / 74 70

E-mail: obshtina@kaspichan.org

**Утвърдил:
Милена Недева
Кмет на община Каспичан**

**ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ
НА ОБЩИНА КАСПИЧАН
В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНА СТРАТЕГИЯ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА
БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В
УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ
В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ**

2021 – 2023г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ:

Настоящият план за действие на община Каспичан в изпълнение на областна стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация 2021-2023г. наричан по-нататък Плана, е неразделна част от Стратегията на област Шумен за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030г. и е в изпълнение на Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030г.

Задълбочаването на бедността и социалното изключване са основание за засилване на мерките за преодоляване на предизвикателствата, пред които са изправени все още редица граждани в уязвимо положение, включително и тези от ромската общност.

В настоящия документ терминът „роми“ се използва, като общ термин. Той включва групи от хора, които имат повече или по-малко сходни, но не едни и същи културни и социални характеристики. Самоопределянето им също може да бъде различно. В община Каспичан трайна тенденция е част от хората, които околното население възприема като роми, да се самоопределят като българи, турци, румънци и т.н. Не всички роми са обект на социално изключване, но всички те могат да станат обект на дискриминация и да бъдат лишени от права. Настоящият План прилага общ и целенасочен интегриран подход към гражданите в уязвимо положение от ромски произход и не изключва оказването на подкрепа и за лица в неравностойно положение от други етнически групи.

Основните приоритети на Плана са:

- Образование
- Здравеопазване
- Заетост
- Жилищни условия
- Върховенството на закона и недискриминация
- Култура

II. АНАЛИЗ НА СИТУАЦИЯТА В ОБЩИНАТА:

Данните за община Каспичан от преброяването на населението и жилищния фонд в Република България 2011г. са следните:

Таблица 1

Общ брой население	Брой лица отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност	Българи	Турци	Роми	Други	Не се самоопределят
7976	7328	4935	1073	925	292	103

При анализиране на данните в Таблица 1 се налага извода, съгласно Националната стратегия на Република България за интегриране на ромите, в национален мащаб „Продължава тенденцията част от хората, които околното население назовава като „роми“ или „цигани“ да се самоопределят като българи, турци, румънци и др., което произтича от правото на преброяването лице само да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава., както и че в община Каспичан 12,63% /925 граждани / от лицата, отговорили на доброволния въпрос за етническа принадлежност са се самоопределили като роми. По брой граждани ромската етническа общност е на трето място в община

Каспичан, което съвпада с данните за страната и за област Шумен. Компактна група ромско население живее на територията на село Каспичан. В село Марково и село Косово са ситуирани групи хора, живеещи в сходна за ромите ситуация. През последните години се забелязва увеличаване на броя на хората в уязвимо социално-икономическо положение и в други населени места от общината.

Тенденция е в ромските общности намаляването на раждаемостта. Повече деца /над 3/ има предимно в семейства, които живеят в значително по лоши условия и в по-висок риск от маргинализация и бедност. Това от своя страна създава много по-висок риск за младото поколение в тези семейства да „унаследи“ проблемите на своите родители – живот в бедност, ниско образователно и квалификационно равнище и лоши жилищни условия. Прави впечатление, че има значителен брой на самотно или самостоятелно живеещи възрастни хора – над 20%. В повечето случаи тези хора живеят с много малко средства и изпитват сериозни затруднения със снабдяването на стоки от първа необходимост и лекарства, някои от тях трудно се обслужват. По принцип повечето ромски общности в общината са патриархални и не е характерно младите хора да живеят отделно от възрастните си родители. В последните години обаче се наблюдава нарушаване на тези патриархални традиции, основно породен от миграционните процеси – в търсене на по-добри възможности за придобиване на доходи младите заминават в чужбина и не могат да се грижат за родителите си. В повечето случаи те изпращат средства на възрастните си родители и това донякъде им дава възможност да поемат разходите си, но не може да им помогне много за справяне с ежедневието. Наличието на маргинализирани семейства и значителен брой възрастни самотни хора в общността налага необходимостта от увеличаване на възможностите за предоставяне на помощ на най-уязвимите членове на общността – бедни семейства с деца и самотни възрастни, за подобряване на жилищните условия в маргинализираните квартали и за осигуряване на достъп до качествени социални услуги на тези територии.

Прилагането на интегриран териториален подход, при който на териториален принцип едновременно се предприемат мерки и обединяват ресурси по различни приоритети съобразени с местните особености и нужди, включително на най-нуждаещите се, ще доведе до постигане на видима промяна в конкретното населено място в изпълнение на целите и задачите в настоящия план.

III. ПРИОРИТЕТИ

1. ОБРАЗОВАНИЕ

Образованието изпълнява ключова роля в процеса на успешната интеграция на ромите в българското общество. То предоставя възможности за развитие на човешкия потенциал, чрез изграждане на нагласи, подготовка за реализация на пазара на труда, промени в мисленето и манталитета, обогатяване и оформяне личността като такава. През последните години в общината се наблюдава позитивна промяна в обхвата на децата в различни степени на образованието- Увеличава се делът на ромските деца, обхванати в предучилищните форми на възпитание и обучение. На нисък е обхвата на децата в детската градина /3 и 4 годишни деца/ - около 80%. Причините за това са бедността на маргинализираните семейства, желанието на някои родители да отглеждат децата си в къщи, честите заболявания на децата при посещение на детска градина, както и това че децата не се подготвят добре и учителите не са достатъчно подготвени да работят с ромски деца. Пропуските от детската градина се отразяват на успеваемостта на децата още от начална степен и се натрупват в образователни дефицити и в по-високи степени на образование. Затова е необходимо да се насочат усилията към пълното обхващане на

децата в детската градина, превантивна работа с родителите и да се осигурят повече възможности за квалификация на педагозите в детските градини за работа с деца от етническите малцинства.

Увеличава се делът на ромските деца, записващи и завършващи първа и втора степен на средното образование. Въпреки че в тази възраст са по-чести случаите на отпадане от училище, една значителна част от децата в тази възраст завършват първа степен на средно образование, около 70% от тях продължават и във втора степен.

Някои от причините за отпадане са: непостоянство в посещенията на децата в детски градини, миграция в чужбина - търсене на препитание на родителите в чужбина и вземане на децата със себе си, което ги прави потенциални „отпаднали ученици” /липса на информация между държавите/, ранни бракове между родителите, /особено за ромските момичета, в семейства със запазена патриархална традиция/, които намаляват през последните години, но все пак още са проблем за някои от общностите, в резултат, на което децата не получават адекватно възпитание, непостоянство на учениците, чиито родители имат временна /сезонна/ работа и променят местоживеенето си, неосъзната необходимост от образование, от страна на родителите, като през последните години е налице постепенно преодоляване на този проблем и превръщане на образованието в ценност за повечето родители, липсата на интеркултурно образование и недостатъчната обвързаност на образованието с реализацията на пазара на труда, е друг важен проблем в национален мащаб, който възпрепятства по-пълния обхват на децата от малцинствата, все още е сериозен проблема с учениците, които завършвайки основно образование не продължават в гимназиална степен. Основна причина си остават разходите за пътуване, до град, с повече от едно училище, с повече предложения в образованието, а именно град Шумен.

Голяма част от ромите идентифицират проблема с недостатъчна степен на образованост на децата им. Над 50% родители смятат, че децата им са добре ограмотени, но останалата част смятат, че много деца имат проблеми с писмената грамотност и трудности в общуването с представители от институциите и в ежедневието. Като цяло средния успех на ромските деца е под средния за общината, като на две трети от тях имат добър и по-нисък успех. Основно децата от ромската общност учат в две от учебните заведения в общината – в ОУ „Христо Ботев“ с. Каспичан и ОУ „Пенчо Славейков“ с. Марково. И за двете училища е характерно значителна концентрация на деца от уязвимите общности в тях. Това поставя пред по-големи предизвикателства учителските колективи в тях, защото често се налага да се правят компромиси с качеството на обучение за сметка на обхващане и присъствие на децата в училище. Необходимо е да се инвестира повече в мерки за подобряване на приобщаващата образователна среда в училищата с повече ромски деца, които освен подобряване на материалната база е необходимо да се насочат към повишаване на качеството на образователния процес и подобряване на учителите за работа в мултикултурна среда.

Все още значителна част от ромските деца и младежи изостават в сравнение с връстниците им от мнозинството по отношение на придобиване на дигитални знания и умения. Нивото на дигитални умения е по-скоро на битово ниво, като процеса се забавя и от бедността на много ромски семейства, които нямат необходимите електронни устройства и не могат да развият адекватни дигитални умения. Този въпрос е още по-актуален в условията на пандемията Ковид – 19 и изисква предприемане на мерки за подсигуриране на децата от бедните семейства за достъп до интернет и дигитални устройства, необходими за онлайн обучение.

Все още е много нисък делът на ромските младежи, записали се да следват висше образование. По данни на директорите на училищата на територията на община Каспичан в момента има 2-3 младежи, които учат педагогически специалности. Като основна

причина за нежеланието за постъпване във висши училища е бедността. Съществува и демотивация за учене поради неголеми възможности за реализация, които освен липсата на достатъчно работни места се пораждат и от все още съществуващата институционална дискриминация и някои консервативни практики в тази общност. Като цяло нивото на образование в ромската общност все още е много по-ниско от средното за общината и страната. Необходимо е да се предприемат мерки за повишаване на общото ниво на образование, прилагане на алтернативни форми на обучения за възрастни роми и предприемане на мерки за стимулиране и мотивиране на ромски младежи за придобиване на степени за висше образование. Родителското участие на всички нива на образованието следва да се насърчава, включително привличането им в училищните настоятелства и в учебния процес.

Училищата на територията на община Каспичан са:

1. СУ „Панайот Волов“ град Каспичан;
2. ОБУ „Св. П. Хилендарски“ град Плиска;
3. ОБУ „Христо Ботев“ село Каспичан;
4. ОБУ „П. Славейков“ село Марково.;

Детски градини на територията на община Каспичан са:

1. ДГ „Снежанка“ град Каспичан;
2. ДГ „Радост“ с. Каспичан;
3. ДГ „Детелина“ град Плиска;
4. ДГ „Червената шапчица“ с. Златна нива“;
5. ДГ „Червената шапчица“ с. Косово;
6. ДГ „Ален мак“ с. Марково;

2. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

На територията на община Каспичан няма Център за спешна медицинска помощ, като най-близкия такъв се намира на 5 км. в гр. Нови пазар. Няма лечебно заведение за болнична помощ.

На територията на община Каспичан работят следните лекарски практики /лични лекари/:

1. Д-р Атанас Янков гр. Каспичан – обслужва основно населените места: гр.Каспичан, с.Каспичан и с.Могила;

2. Д-р Красимира Дончева гр. Каспичан – обслужва основно населените места: гр. Каспичан ис.Марково. Работещ лекар в практиката е д-р Сияна Георгиева.

Лекарските практики в гр. Каспичан са ситуирани в общинска сграда на бивша Поликлиника на ул. »Тодор Петков« № 2, която е модернизирана по проект „Пестим енергия за чиста околна среда - „Сграда със смесено предназначение за здравни и социални услуги“ приключен през 2017 год.Сградата е санирана и газифицирана.

3. Д-р Динко Динев гр. Плиска – обслужва основно населените места: гр. Плиска, с.Върбяне и с.Златна нива;

4. Д-р Милен Чолаков – регистрирана практика в гр. Шумен. Обслужва с. Марково и с.Косово;

Дентална медицина:

1. Д-р Иван Мартиньон - гр. Каспичан;

Специалисти, които работят по график на територията на община Каспичан:

1. Д-р Ганка Лазарова - Ендокринолог, извършва прегледи в гр. Каспичан на първи етаж /кабинет бивша детска консултация/ в общинска сграда на ул. “Тодор Петков“ № 2;

2. Д-р Пламен Пенчев – Стоматолог, извършва прегледи в гр. Каспичан в кабинет №11 на втория етаж в общинска сграда на ул. “Тодор Петков“ № 2;

3. Д-р Емилия Георгиева – Стоматолог, извършва прегледи в с. Марково на първи етаж в масивна сграда на ул. “Станьо Василев“ № 43;
4. Д-р Янка Димитрова – Офталмолог, извършва прегледи в гр. Каспичан в общинска сграда на ул. “Тодор Петков“ № 2;
5. Д-р Галина Христова – Офталмолог, извършва прегледи в гр. Каспичан на втория етаж в общинска сграда на ул. “Тодор Петков“ № 2;
6. Д-р Иваничка Семкова – Педиатър, извършва прегледи в гр. Каспичан на втория етаж в общинска сграда на ул. “Тодор Петков“ № 2;
7. Д-р Симона Дилчовска - Методиева – Стоматолог, извършва прегледи в гр. Плиска в общинска сграда на първия етаж на ул. “Успенска“ №1;
8. Д-р Емилия Пенева – Специалист детски болести, извършва прегледи в с. Каспичан в сграда общинска собственост на ул. “Мусала“ №11;
9. „ПЪРВА МЕДИКОДИАГНОСТИЧНА ЛАБОЛАТОРИЯ“ ООД извършва дейността си в гр. Каспичан на първи етаж в общинска сграда на ул. “Тодор Петков“ № 2;

Посочените по-горе лекарски практики са лесно достъпни само за лицата, които живеят в населеното място, където се ситуират тези специалисти. Останалите населени места са отдалечени и предвид липсата на обществен транспорт не могат да посещават специалистите.

По информация на експерти от системата на здравеопазването се наблюдава концентриране на общопрактикуващите лекари в големите населени места – основно в центъра на общината, като голяма част от тях обслужват пациенти от селата с различна отдалеченост от населеното място, в което работи общопрактикуващия лекар. Това е предпоставка за ненавременен оказване на медицинска помощ и създава неравнопоставеност до медицинско обслужване на населението извън общинския център в сравнение това живеещо в града. Друг проблем, който се наблюдава в голяма част от селата е фактът, че много лекарски практики биват обслужвани само в рамките на няколко часа през деня. От една година са намалели и почти изчезнали лекарските практики, на педиатрите на територията на общината, проблемът с общопрактикуващите педиатри е тежък за самата община. Като една от причините е именно Ковид – ситуацията. А липсата на педиатри запълва и утежнява работата на личните лекари. Проблем при здравното обслужване на децата е ограничения достъп до педиатрична помощ, тъй като изборът на педиатър от друго населено място е свързан с допълнителни финансови разходи за придвижване, а понякога липсват транспортни средства. Този факт до голяма степен поставя в неравностойно положение майки с малки деца по отношение достъпа им до здравни услуги, в сравнение с тези от големите населени места. В обслужването на населението съществуват диспропорции както от вида на населеното място, така и от типа контингент в дадено населено място. Налице са и редица фактори, свързани със социално - икономическите условия, при които се отглеждат децата, както и особеностите на семейната среда и родителските грижи, които оказват негативно влияние върху благосъстоянието на малките деца. Като се имат предвид посочените по - горе проблеми, следва да се предприемат действия за подобряване на предлаганата първична и специализирана извънболнична помощ и засилване на промотивните, образователни и профилактични грижи за децата и семействата от уязвимите групи, а и не само на тези групи.

На територията на общината функционират 2 аптеки, разпределени в град Каспичан. Проблем е и липсата на аптека в малките населени места и затруднението, относно снабдяване на населението с лекарства и най-вече с изпълнение на рецептурните книжки.

За ромските общности все още е много сериозен проблемът свързан с липсата на здравни осигуровки. Близко 60% от анкетираните възрастни в трудоспособна възраст са

отговорили, че нямат такива. Липсата на здравни осигуровки ограничава ползването на медицински услуги и по-специално профилактични грижи. Това е проблем, който възниква като следствие от бедността и социалното изключване и освен възрастните, все повече засяга и техните деца, въпреки че те имат здравни осигуровки. В резултат на това се повишава нивото на хронифициращи заболявания и ранна инвалидизация /над 16% от възрастните са с някаква степен на инвалидизация/. Като последица от липсата на контакт с медицински специалисти и невъзможност от ранна диагностика се увеличава риска от нездравословен начин на живот, по рано стартиране на семейно съжителство, лош здравен статус и кратка продължителност на живот.

Към настоящия момент на територията на община Каспичан има 1 действащ здравен медиатор, което още повече затруднява достъпа на уязвимите групи до здравна помощ и медицински грижи. За разрешаване на проблема е необходимо да се търсят възможности за развиване на медиаторството и различни форми на работа за и в общността.

Затруднението на представителите на етническите общности в общината в областта на здравеопазването се дължат на взаимно усилващо се въздействие на различни фактори: лоши жилищни и битови условия, безработица и съществуване под прага на бедността, труден достъп до здравни услуги, недостатъчна заинтересованост и отговорност за собственото здраве, отдалеченост на здравните услуги от обособените ромски квартали. Част от засегнатите от липса на здравни осигуровки решават някои от проблемите си, благодарение на средства от роднини, които работят в чужбина. Това обаче е решение само за екстремни ситуации и не повишава много и трайно регулярния достъп до здравни грижи. При всички положения в община Каспичан е необходимо да се предприемат по-специфични мерки за разширяване обхвата на здравноосигурените и повишаване достъпа до качествени здравни услуги, включително и за най-бедните и маргинализирани общности. Необходима е цялостната политика на местно ниво, която да предвижда и стимули за лекари, здравни и социални работници, които да работят с общностите, както по здравните им проблеми, така и по въпросите на здравната превенция.

3. ЗАЕТОСТ

За хората от ромските общности много сериозен е проблема със ниската заетост и бедността на значителен брой домакинства. По малко от 7% от ромите в трудоспособна възраст са декларирали, че имат постоянна трудова заетост, над 10% работят на временни договори, а близо 60% са декларирали че са дълготрайно безработни – повече от 1 година, като безработните са равномерно разпределени във всички възрасти. Останалите над 20% не дали точен отговор, но се предполага, че работят без трудови договори в различни сезонни дейности. Като основна причина за безработицата е посочена липсата на работа на територията на общината / населеното място. Прави впечатление, че само една трета от безработните търсят помощта на Бюрото по труда, а останалите посочват като причина да не търсят тези услуги трудностите за придвижването на институцията, неразбиране на информацията там или просто незаинтересованост. Като предпочитана работа, която биха извършвали е в сферата на услугите и дребното производство, като средно очаквания размер на заплащането е малко над 950 лв. Програмите за заетост решават проблема краткосрочно, след изтичане на срока на програмата голяма част от рисковите безработни не се завръщат на трудовия пазар. Тъй като тези групи са без образование и квалификация, и не са конкурентно способни на трудовия пазар. В резултат нараства процента на безработица и се увеличава броя на гражданите, които се нуждаят от социално подпомагане.

Проблем е, че част от ромите, които са с по-високо образование, но са също безработни не са мотивирани да кандидатстват за работа, защото от една страна често се

срещат с недобро и дори дискриминативно отношение от работодатели, особено в частния сектор, а от друга страна е много ниско заплащането за предлаганата работа – повечето случаи на границата на минималната заплата. В същото време свободните работни места в общината са свързани с по тежки условия за работа, по-тежък физически труд, включително и на смени. Като се прибави това и липсата на транспорт може да се даде обяснение защо има такава безработица, при условие, че предприятията в общината в същото време търсят работници. Ниското заплащане демотивира част от ромските деца и младежи да учат – те виждат че други дейности, част от тях не до там законни, осигуряват много по-високи доходи и много по-добро качество на живота и по-ниско образование.

4. ЖИЛИЩНИ УСЛОВИЯ

През последните години са видими положителни промени в жилищните условия на ромските общности в общината. Благодарение най-вече на средства от трудовата емиграция се инвестира в подобряване на жилищните условия като се ремонтират и реиновират жилищата в ромските квартали. Въпреки това социалните неравенства в сферата на жилищните условия между мнозинството от населението в общината и някой ромски общности продължават да са недопустимо големи и дори да се увеличат. Най-сериозни и видими са проблемите при жилищните условия на ромите в селата като Марково и Косово. Независимо от това, че ромските квартали са в урегулирани територии и над 80% от ромите посочват, че къщите, в които живеят са тяхна собственост или собственост на роднини, значителна част от тях не знаят със сигурност дали жилищата им са „законни“ - близо 25%, въпреки че повечето са сторени преди десетилетия. В с. Марково, където една значителна част от общността посочват, че живеят в къщи под наем, без да е ясно кой точно е наемодателя и дали се плаща наем. Тук става въпрос за къщи, собственост на чужденци, които по настоящем не се интересуват от собствеността си и в тях има самонастанили се. По-голямата част от тези къщи нямат електрозахранване и водоснабдяване. Едва 13 % от наблюдаваните ромски домакинства оценяват домовете си като „масивни къщи“. Останалите 85% живеят в паянтови къщи и % в бараки. Паянтовите къщи по традиция преобладават в селата и не винаги предлагат лоши битови условия, но когато не са поддържани с години, често условията в такива къщи застрашават здравето и живота на обитателите им, особено в случаите на многочленни семейства. В тази насока е необходимо да се предприемат мерки за стимулиране на семействата за изясняване на статута на жилищата, за осигуряване на техническа инфраструктура и за подпомагане на извършването на текущи ремонти и реиновиране на къщите.

Като цяло в ромските домакинства има достатъчно жилищна площ на едно лице, средно малко над 20 кв.м., болшенството от децата имат собствено легло, но само в една трета от домакинствата децата имат обособена детска стая. Това показва, че в значителна част от семействата не се разбира значението на обособено място за усамотение, учене, и почивка на детето за правилното му развитие и че това е предпоставка за по-ниски резултати в образованието на децата и до по-висок дял на заболяемостта при тях. Необходимо е да се засили работата със семействата с деца за подобряване на уменията за правилно отглеждане на децата и осигуряване на оптимални условия за развитие.

Нито едно от жилищата на изследваните домакинства няма канализация. Над 81% обаче имат септични ями в дворовете си. Останалите 19% декларираат, че отпадните води от домакинството им се излива свободно на улицата. Болшенството от домакинствата разполагат с външни тоалетни, около 20% имат тоалетни вътре в дома си.

По правило ромските домакинства се отопляват с дърва, над 96%, като останалите са декларирали, че използват всевъзможни отпадъци, които сериозно замърсяват въздуха в студените месеци на годината. Близо една трета от хората казват, че близо до тях има незаконни сметища, които също допринасят за замърсяването на средата в ромските части

на населените места. Над 40% определят като проблем и наличието на много бездомни кучета.

Влошените жилищни условия до голяма степен се дължат на състоянието на улиците и тротоарите в кварталите. Разрушените настилки на улиците и липсата в повечето случаи на тротоари е сериозен проблем, който предпоставя повече възможности за разпространяване на различни зарази и паразитни болести, както и за възникване на пътни инциденти.

Много малко са детските и спортни площадки, липсват паркове за отдих, културни или информационни центрове, както и аптеки. Като цяло селата са много слабо осигурени с обществен транспорт, а някъде изцяло липсва такъв. Хората се придвижват с частни коли или пеша. Липсата на обществен транспорт затруднява силно и по бедните, които искат да работят в икономически предприятия извън техните населени места. За подобряване на жилищните условия на хората в уязвимо положение в общината е необходимо да се предприемат повече усилия за подобряване на инфраструктурата – улична настилка, тротоари, площадки за отдих и спорт и др. Необходимо е да се работи за повишаване на отговорността на жителите в кварталите и въвличането им в дейности за опазване на жилищната инфраструктура.

5. ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА И АНТИДИСКРИМИНАЦИЯ

Независимо от наличието на тази правна рамка, дискриминационните прояви и антиромските нагласи продължават да създават бариери пред ромската общност въпреки доказателствата за намаляване на усещането за дискриминация сред ромите.

Продължава крайната бедност, безработицата, ниското ниво на образование в сегрегирани училища и класове, неадекватните жилищни условия, лошото здравеопазване и благосъстояние сред част от ромското население, които поставят неравностойно положение представителите на тези общности.

Социалната изолация засилва предразсъдъците срещу ромите, което прави тяхната маргинализация социално приемлива и засилва антиромските нагласи. Ромите продължават да се сблъскват с дълбоко вкоренени негативни обществени нагласи и предразсъдъци. Ромските жени навсякъде в Европейския съюз все още са изправени пред неравенства в много отношения, които крайната бедност, изключването и дискриминацията засилват още повече. Ромските деца и жени се сблъскват с различни форми на дискриминация, включително и множествена дискриминация, трафика на хора, бракове на непълнолетни и принудителни бракове.

6. КУЛТУРА

В община Каспичан се създават условия за съхраняване на етнокултурната идентичност на малцинствата и за интеркултурно възпитание на подрастващите. Взаимното опознаване между различните етноси е залог за добро межкултурно общуване, а последователната политика в сферата на изкуството и културата най-лесно може да разруши съществуващите бариери и предразсъдъци.

За осъществяване на тази цел Община Каспичан, училищата, детските градини, Центъра за личностно развитие, читалища и спортни клубове работят съвместно за популяризиране на културното наследство на различните етноси чрез различни проекти, чествания и създаване на състави за съхраняване и разпространение на фолклора и развитие на спортменството.

На малцинствените групи в община Каспичан са дадени същите възможности, както на останалите етноси за гражданско участие. Младите хора са тези, които най-лесно се приспособяват към променящите се условия, най-лесно възприемат нови идеи и са най-малко склонни да проявяват предразсъдъци, наследени от миналото. Интеграцията на

малцинствата, спрямо мнозинството в българското общество, трябва да обхване най-вече младото поколение, за да се преодолеят разликите в етническите общности. Инициативи, като организиране на обучения, спортни, културни и образователни формати, ще помогнат за решаването на редица социални проблеми, за осъществяването на контакти между представителите на различните етнически групи и представители на различните институции, а също така и за създаването на добри взаимоотношения между младите хора, гражданите и общинска администрация.